

Anderberg Halasz Krisztina
Utvecklingsstrateg
Krisztina.AnderbergHalasz@skane.se

YTTRANDE

Datum 2026-08-28
Version 1.0
Dnr 2026-POL000298

1 (7)

Till Klimat- och Näringslivsdepartementet KN2026/01414

Remiss av Europeiska kommissionens förslag Chips Act 2.0

Region Skåne lämnar härmed synpunkter till Europeiska kommissionens förslag till förordning om ett ramverk för åtgärder för att stärka EU:s halvledarekosystem och om upphävande av förordningen (EU) 2023/1781, (Chips Act 2.0) COM(2026) 504 final.

Synpunkterna baseras på den skånegemensamma strategin Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt (Forsknings- och Innovationsrådet i Skåne, 2019) samt den regionala utvecklingsstrategin Det Öppna Skåne 2030 (Region Skåne, 2024). Skånes särskilda styrkor är inom sex områden: Avancerade material och tillverkningsindustri, TECH, Livsmedel, Life science och hälsa, Smarta hållbara städer och ESS, MAX IV och innovationssystemet Science Village. Tre områden har särskild bäring på halvledare: ESS, MAXIV och innovationssystemet Science Village, Avancerade Material och Tillverkningsindustrin, samt TECH.

Bakgrund

Rättsakten syftar till att återta en del av den globala halvledarmarknaden för att säkra tillgången av halvledare för den europeiska industrin, till exempel biltillverkning, telekom, försvar, genom att stärka halvledarekosystemet inom EU, öka motståndskraften i produktionskedjan och minska det utomeuropeiska beroendet.

Region Skåne har sedan 2022 riktat fokus på hur skånska aktörer kan bidra och samtidigt växa för att EU ska bli mer självförsörjande på halvledare. Region Skåne bidrar genom att samla aktörerna,

medfinansierar initiativ, bevaka och samverka på nationell, europeisk och internationell nivå, med målet att det ska leda till regional utveckling och ett konkurrenskraftigt näringsliv i Skåne och Sverige. Inspel till ECA 1.0 finns i N2022/00693.

Aktörerna i Skåne har sina styrkor primärt i pelare I av ECA 1.0, i att ta fram helt nya modeller av halvledare genom forskning och utveckling av material, design och processteknologier. Skånes starka aktörer är Lunds universitet, Lunds Tekniska Högskola med bland annat Elektro- och informationsteknik, NanoLund och NanoLab (del av MyFab), RISE med ProNano test- och demofacilitet, deep-tech start-ups, och industrier som till exempel Ericsson, Axis, SAAB. Tillgänglighet till unika forskningsinfrastrukturer som MAXIV och ESS i Science Village skapar möjligheter till produktutveckling och främjaraktörer som IDEON Science Park och OpenTech skapar möjligheter för affärsutveckling.

Sammanfattning av remissvaret

Region Skåne **ser positivt på** Europeiska kommissionens förslag till Chips Act 2.0, som syftar till att stärka EU:s konkurrenskraft, teknologiska suveränitet och försörjningstrygghet inom halvledarsektorn.

Region Skåne ser att följande delar behöver förtydligas i ECA 2.0:

- Stöd till forskning och innovation
- Balans mellan öppenhet och försörjningstrygghet
- Grand Challenges
- Strategiska projekt
- Tillståndsprocesser
- Semiconductor Region of Excellence
- Försörjningskedjeövervakning
- Business-to-Business Semiconductor Supply Chain Platform
- Styrning & slutbestämmelser
- Hållbarhet och cirkulär ekonomi

1. Allmänna synpunkter

1.1 Behovet av ett stärkt halvledarekosystem i EU

Region Skåne instämmer fullt ut i kommissionens bedömning att halvledare är en **kritisk teknologi** för EU:s ekonomiska säkerhet, konkurrenskraft och teknologiska suveränitet. Den pågående digitala och gröna omställningen, tillsammans med geopolitiska spänningar, har visat på sårbarheter i de globala försörjningskedjorna. EU:s beroende av avancerade halvledare utgör en **strategisk risk** som måste beaktas för att säkerställa EU:s förmåga att forma sin egen digitala framtid.

Vi instämmer därför det övergripande målet med Chips Act 2.0 att:

- Öka EU:s kapacitet inom **design, tillverkning och integration** av halvledare.
- Förbättra **krisberedskapen** och minska sårbarheten för försörjningsstörningar.
- Stärka **teknologisk suveränitet** genom att minska beroendet av tredje land.

1.2 Balans mellan öppenhet och försörjningstrygghet

En central utmaning är att hitta rätt balans mellan att **stärka EU:s autonomi** och samtidigt **upprätthålla öppenhet** och samarbete med strategiska partnerländer. Region Skåne anser att EU bör fortsätta samarbeta med länder som delar våra demokratiska värderingar och normer, samtidigt som vi minskar beroendet av länder där det finns risk för politisk påverkan eller restriktioner.

Vi välkomnar därför att förslaget betonar vikten av:

- **Internationellt samarbete** och strategiska partnerskap.
- **Öppenhet för tredje land** som har avtal med EU om frihandel eller strategiska partnerskap.

Det är dock viktigt att dessa partnerskap bygger på **ömsesidighet**.

2. Specifika synpunkter på förslaget

2.1 Pillar I: Chips for Europe Initiative 2.0 (KAPITEL II)

2.1.1 Stöd till forskning och innovation

Region Skåne **ser positivt till** det fortsatta stödet till Chips for Europe Initiative, särskilt de åtgärder som syftar till att stärka EU:s kapacitet inom:

- **Avancerad chipdesign**

Vi instämmer i att en **virtuell designplattform** är avgörande för att stödja SMEs, startups och akademi. Plattformen bör dock säkerställa **öppen tillgång** för alla EU-aktörer och undvika att domineras av enskilda leverantörer.

- **Pilotlinjer**

Pilotlinjer är nödvändiga för att **testa, validera och skala upp** nya teknologier. Det är positivt med det föreslagna stödet till befintliga och nya pilotlinjer, men betonar vikten av att:

- Pilotlinjerna är **tillgängliga för hela EU-ekosystemet**, alla organisationer och från alla EU länder.
- Det finns tydliga **vägar till industriell produktion**.
- **Hållbarhetsaspekter** integreras i design och drift, till exempel energianvändning, vatten- och kemikalieanvändning.

- **Kvantteknologier och fotonik**

Vi välkomnar det utökade stödet då detta kan vara framtidens nya teknologiska lösningar.

- **Kompetenscentrum**

2.1.2 Grand Challenges

Vi **ser positivt till** införandet av "Grand Challenges" som ett sätt att bemöta stora teknologiska och industriella utmaningar.

Förslag:

- Tydliggör skillnaderna och likheterna mellan Grand Challenges, Strategiska projekt och Competitiveness Coordination Tool (CCT).
- Säkerställ öppen deltagande för alla relevanta aktörer i EU, inklusive svenska företag och forskningsinstitut.
- Ha tydliga mätbara få mål och enkla uppföljningsmekanismer.
- Ta vara på den globala efterfrågan på energieffektiva chip som utgör en strategisk möjlighet. Ett förslag är att inrätta en gemensam europeisk demonstrator som täcker halvledarens fullständiga cirkulära värdekedja — från produktionslinjen till den färdiga kretsen och vidare till återcirkulation — med deltagande av europeisk industri, SMF, start-ups och akademiska

institutioner, och med miljömässig och resursmässig hållbarhet som utgångspunkt, samtidigt som kostnadseffektivitet eftersträvas för att möjliggöra storskaligt industriellt genomslag.

2.2 Pillar II: Security of Supply and Demand (KAPITEL III)

2.2.1 Strategiska projekt

Region Skåne **är positiv till** införandet av kriterier för att identifiera strategiska projekt. Det är viktigt att dessa:

- Har tydligt europeiskt mervärde.
- Bidrar till att minska strategiska beroenden.
- Har en tydlig gränsöverskridande dimension där den teknologiska excellensen från olika region i EU inkluderas in projekten likaså start-ups, SMFs och industrin.

2.2.2 Tillståndsprocesser

Region Skåne **positiv till** de föreslagna åtgärderna för att snabba upp tillståndsprocesser. Detta gäller tillståndsprocesser generellt.

Tillståndsprocesser i EU tar i genomsnitt 7,5 månader längre än i konkurrerande länder, till exempel USA, Sydkorea. För en 20 miljarder € produktionsanläggning innebär detta en extra kostnad på ca 625 miljoner € (3,125 % av investeringen).

2.2.3 Semiconductor Region of Excellence

Vi **ser positivt till** införandet av Semiconductor Region of Excellence.

Förslag:

- Konkretisera kriterierna för regionala investeringsplaner och för excellence status. Excellence status tycks förutsätta befintlig eller planerad tillverkningskapacitet, vilket riskerar att utesluta regioner med betydande kompetens inom andra delar av värdekedjan, till exempel material, design och processteknologier. Om tillverkning är det avgörande kriteriet, överväg en tydligare benämning i ECA 2.0, exempelvis "European Semiconductor Manufacturing Region of Excellence".
- Förtydliga vad en region är.

- Få tydliga och mätbara kriterier för att bedöma regionernas investeringsplaner och genomtänkta mål.
- Samarbete mellan regioner bör uppmuntras för att undvika konkurrens.
- Stöd till SMEs bör vara en central del av bedömningen.

2.3 Pillar III: Monitoring and Crisis Response (KAPITEL IV)

2.3.1 Försörjningskedjeövervakning

Region Skåne **ser positivt på** en strategisk kartläggning av halvledarsektorn. Detta främst för att vara till nytta för företagen genom Business-to-Business Semiconductor Supply Chain Platform och sekundärt för EUs försörjningskedjeövervakning.

2.3.2 Business-to-Business Semiconductor Supply Chain Platform

Vi **ser mycket positivt till** inrättandet av en B2B-plattform baserat på företagens behov och för att öka transparensen i försörjningskedjorna.

Förslag:

- Deltagande bör vara frivilligt men med starka incitament baserat på företagens behov, till exempel tillgång till marknadsanalyser, identifiera kunder, leverantörer och samarbetspartners.
- Företag bör inte behöva dela känslig information.
- Plattformen bör drivas av industrin för att säkerställa relevans och effektivitet.

2.4 Styrning & slutbestämmelser (KAPITEL V–VIII)

Region Skåne **ser svagt positivt på** styrning men till en mycket begränsad nivå för att processerna ska kunna vara snabba, och inte vara hinder för företagen, så det stärker EUs möjligheter att vara en del av den mycket snabba tekniska utvecklingen.

Förslag:

- Förtydliga hur ESB, industriella alliansens styrkommitté och European Semiconductor Region of Excellence förhåller sig till varandra.

- Ifrågasätt om den föreslagna sanktionsordningen med böter och löpande viten är proportionerlig och nödvändig i alla sammanhang där den föreslås kunna tillämpas.
- Begränsa antalet indikatorer koppla till på förhand beslutade åtgärder.
- Använd befintliga rapporteringssystem, om dessa finns eller kan anpassas, för halvledarrapportering för att minska bördan för företagen.
- Utforma på fastställda minimikrav. Önskvärda men icke nödvändiga funktioner bör inte utgöra grund för beslut.

3. Övriga synpunkter

3.1 Hållbarhet och cirkulär ekonomi

Region Skåne betonar vikten av att hållbarhetsaspekter tydligare integreras i Chips Act 2.0. Halvledartillverkning är energi- och resursintensiv.

Förslag:

- Energieffektivitet bör vara ett krav för stöd till strategiska projekt, i hela värdekedjan.
- Cirkulära affärsmodeller bör uppmuntras, till exempel återvinning och återanvändning av sällsynta jordartsmetaller.
- Hållbarhetskriterier bör inkluderas i upphandlingskrav.
- Utöver produktionen så är hållbarhetsaspekter kring själva halvledaren som slutprodukt såsom till exempel energieffektivitet av vikt.

Slutsatser och rekommendationer

Region Skåne **är positiv till** Europeiska kommissionens förslag till Chips Act 2.0 som ett nödvändigt steg för att stärka EU:s halvledarekosystem. Förslaget inkluderar centrala utmaningar och bygger på lärdomar från den första Chips Act och ser fram emot en uppdaterad version.